

НАШЕ ЖИТТЯ

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА
В ЛИПНІ 1967 РОКУ

ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ
УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ГЛУХИХ

ВИХОДИТЬ
ЩОСУБОТИ

№ 35(729) | Субота, 5 вересня 1981 року | Ціна 2 коп.

БОРІТЬБА З ВТРАТАМИ — РЕЗЕРВ П'ЯТИРІЧКИ

За роки минулих п'ятирічок творчою працею радянських людей створено могутній економічний потенціал. Тепер головне завдання полягає в тому, щоб по-господарському, з повною віддачею використати ці резерви.

Стрижнем економічної політики партії, як зазначав у доповіді на XXVI з'їзді КПРС товариш Л. І. Брежнев, стає справа, здавалося б, проста і дуже буденна — господарське ставлення до суспільного добра, вміння повністю, доцільно використовувати все, що є у нас. Економіка повинна бути економною — такою є вимога часу.

У результаті великої роботи трудових колективів підприємств і об'єднань нашого Товариства тільки за минулий рік заощаджено 58 тонн чорних металів, 1254 тисячі кіловат-годин електроенергії, 1400 Гкалорій теплової енергії, 146 кубометрів ділової деревини, понад 100 тисяч метрів тканини.

Із заощадженої сировини та матеріалів випущено продукції на 778 тисяч карбованців, у тому числі товарів народного споживання на 642 тисячі карбованців. Хороших результатів у цьому напрямку домоглися трудові колективи Херсонського, Миколаївського і Харківського УВП-1. На цих підприємствах оперативно розглядали пропозиції, спрямовані на ощадливе використання сировини, матеріалів та електроенергії, здійснювали постійний контроль за їх впровадженням.

У ході ударної передз'їздової вахти на державних підприємствах республіки виникло немало патріотичних ініціатив, спрямованих на ефективне використання енергоресурсів. Заслуговує на увагу почин колективів виробничих об'єднань столиці України «Хімволокно», «Київпродмаш», заводів імені Леніна та «Вулкан», які вирішили в одинадцятій п'ятирічці досягти зростання обсягу виробництва без істотного збільшення енергоресурсів.

Резерви економії палива, енергії, сировини та матеріалів є на кожному робочому місці. Нині на багатьох підприємствах республіки створюються заводські та цехові ради «За господарське ставлення до громадського добра». Все більше колективів змагаються під девізом: «Кожному трудівнику — особовий рахунок економії». Однак на деяких підприємствах Товариства організація соціалістичного змагання трудівників за ощадливе використання енергоресурсів та матеріалів і сировини ще на низькому рівні.

Підвищити ефективність виробництва, підкреслювалося на XXVI з'їзді партії, поставити всі резерви на службу народному господарству — обов'язок партійних, господарських органів, усіх громадських організацій, трудових колективів. Саме на такий поворот націлює програма всемірної економії та ощадливості, викладена в недавно прийнятій постанові ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР «Про посилення роботи по економії і раціональному використанню сировинних, паливно-енергетичних ресурсів».

На це спрямовано також і республіканський громадський огляд ефективності використання матеріальних і паливно-енергетичних ресурсів під девізом «Економіка повинна бути економною», що проводиться в одинадцятій п'ятирічці на підприємствах та в об'єднаннях нашого Товариства.

Тепер основне завдання партійних, профспілкових, комсомольських і первинних організацій УТОГ підприємств і об'єднань — усіма засобами ідеологічного впливу розвивати і підтримувати ініціативу трудящих, їх творчий пошук шляхів економії.

Слід регулярно проводити рейди-перевірки пошуків і використання резервів економії та бережливості. Систематично висвітлювати в стінних газетах хід і результати огляду, встановити дійовий контроль за своєчасним розглядом і впровадженням пропозицій його учасників, поширювати досвід передових колективів і новаторів, що домоглися високих показників у економії і раціональному витрачанні сировинних, матеріальних і паливно-енергетичних ресурсів. Разом з тим, необхідно накреслити організаційно-технічні заходи для виконання планових завдань і соціалістичних зобов'язань по економії матеріальних і паливно-енергетичних ресурсів, наполегливо домагатися зниження норм витрат матеріалів палива та всіх видів енергії, кращого використання відходів виробництва.

Висока організованість, масова участь членів нашого Товариства у цьому русі дадуть змогу домогтися нових успіхів у реалізації рішень XXVI з'їзду партії.

ЗАВДАННЯ ПЕРШОГО РОКУ — ДО 7 ЛИСТОПАДА!

З ПОВНОЮ ВІДДАЧЕЮ

Висока професійна майстерність і трудова дисципліна, вміння працювати з повною віддачею — характерні риси нашого колективу. Тож немає нічого дивного в тому, що бригада щомісяця значно перевиконує завдання по пошиттю ватяних курток, йде в авангарді соціалістичного змагання.

За підсумками трудового суперництва ми неодноразово займали перше місце. Та на досягнутому члени бригади не зупиняються.

Найкращих успіхів у виконанні соціалістичних зобов'язань першого року одинадцяті п'ятирічки досяг колектив, очолюваний В. І. Лакшою. Немає жодного пункту зобов'язань, який би не підкріплювався ділом.

Так, продуктивність праці швачок за сім місяців сягнула 108 процентів, що на чотири проценти вище зобов'язання. Завдяки взаємодопомозі за порівняно короткий строк всі члени колективу опанували суміжні операції, навчилися виконувати їх у стилі строки.

У колективі, який бореться за право носити звання бригади комуністичної праці, є на кого рівнятися. Щоденний виробіток у швачок Н. Г. Терещенко, Т. І. Бойко, К. Є. Ляхової, К. І. Івлевої, Л. Ф. Кононенко, Л. Г. Відяйкіної становить 130—135 процентів. Кожна з них прагне до 64-ї річниці Великого Жовтня виконати завдання першого року одинадцяті п'ятирічки.

М. ДАНИЛЕНКО,
швачка Лубенського УВП.
Полтавська область.

СЛУХНЯНІ МІКРОНИ

Нічого, здавалося б, немає спільного між вагомими сталевими заготовками, що складені коло верстатів інструментального цеху, і тими різноманітними пластмасовими виробами, без яких ми сьогодні не можемо уявити свій побут. Мова йде про підвісні і люстрові патрони, вимикачі відкритої і прихованої проводки.

Але варто вирушити в подорож за будь-якою заготовкою по всьому технологічному ланцюжку інструментального цеху, і ми побачимо багато цікавих перетворень.

Ось, звичайно, чорною стрічкою, видзвонено під різцем металева стружка, відкриваючи блискучий бік болванки. Це — майбутні контури деталі для пресформи корпусу патрона.

І з кожною такою операцією на координатному, фрезерувальному, токарному та іншому верстатах заготовка перетворюється до невпізнанності прямо на наших очах.

Але остаточного вигляду пресформа набуває тільки на дільниці, де працюють слюсарі-інструментальники Олег Шестьоркін, Леонід

Гончаров та Едуард Ремінський.

Вони — справжні майстри своєї справи. Обробку деталей виконують за десятизм — дванадцятим класами чистоти. Інакше потім, при відливці, пластмаса буде прилипати до нерівної поверхні.

Так, допуски на дільниці тверді. Потрібно, як кажуть тут, «ловити мікрони», тобто, обробляти пресформи з точністю до найдрібніших долей міліметра, практично до блиску.

Від слюсаря-інструментальника вимагається прекрасне читання найскладніших креслень, раптово приймати самостійні рішення. Всі ці якості притаманні слюсарям-інструментальникам Олегу Шестьоркіну, Леоніду Гончарову, Едуарду Ремінському, токарям Геннадію Солдатову та Валерію Вальцеву. Всі вони ударники комуністичної праці, «Майстри — золоті руки». Виробничі завдання постійно виконують на 130—140 процентів. Деталі та пресформи здають відділу технічного контролю з першого подання.

Приклад передовиків сьогодні наслідують майже всі трудівники.

Отже, є впевненість, що слова свого — виконати особисте річне завдання до 64-ї річниці Великого Жовтня — вони дотримують з честю.

Б. ТУРКІН,
старший майстер інструментального цеху
ДВО «Електромагніт».

Радісна подія сталася у житті передового верстатника Ровенського УВП Анатолія Адамовича Шеремета — за сумлінну і звитяжну працю його нагороджено медаллю «За трудову відзнаку».

Фото І. ЩЕРБАНЮКА.

МАРШРУТАМИ П'ЯТИРІЧКИ

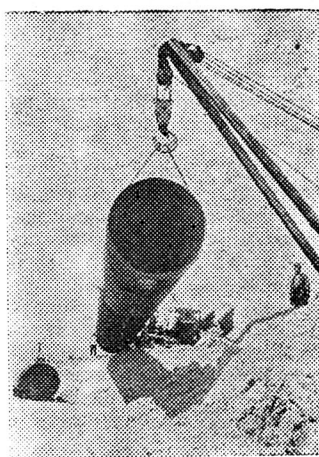
ДНІПРО ЙДЕ У ДОНБАС

Донецька область. Триває будівництво на об'єктах другої черги каналу Дніпро — Донбас. Ця гігантська гідротехнічна споруда має величезне значення для посушливих районів України. Траса довжиною понад 260 кілометрів проходить по землях Дніпропетровської, Харківської, Ворошиловградської, Донецької областей.

На знімках: вгорі — члени комсомольсько-молодіжної ланки (зліва направо) Микола Глот, Володимир Лиситін (ланковий), Сергій Алюхін; внизу — чергова труба лягає в траншею каналу.

Фото Л. САМСОНОВА, О. СИЛКИ
(Фотохроніка РАТАУ).

ПО РІДНІЙ КРАЇНІ

РРФСР

Замовлення лісівників країни виконав колектив Приморського плодонасінницького держпромгоспу. В тайзі і садівницьких радгоспах краю зібрано багатий урожай насіння знаменитої уссурійської повсюдної вишні — більш як п'ять тисяч кілограмів. Цю дикорослу плодову культуру широко застосовують вчені в селекційній роботі для виведення зимостійких сортів. Тепер досвідчені заготівельники знову вийшли в Уссурійську тайгу. Вони розпочали заготівлю насіння актинидії, елеутерококу, аралії, далекосхідного абрикоса, ранета пурпурного. Всього заплановано зібрати не менш як сто тисяч кілограмів насіння рідкісних рослин тридцяти найменувань.

УКРАЇНА

Механізувати трудомістку операцію — завантаження мішків з мінеральними добривами в криті вагони дає змогу машина, серійний випуск якої почато у Львівському об'єднанні «Конвейер». Першу партію цієї техніки відправлено споживачам. На замовлення галузі виробництво механічних вантажників налагоджено лише за три місяці.

ЛАТВІЯ

Автоматичними телефонними станціями замінено всі ручні комутатори в Бальському районі. До послуг сільських жителів республіки тепер більш як сто тисяч телефонних апаратів. Телефон

фон має майже кожна друга сім'я, яка проживає в сільській місцевості. Це один з кращих рівнів телефонізації в країні. Латвійські зв'язківці продовжують нарощувати потужності наявних і будувати нові АТС. В наступному році тут передбачено повністю завершити автоматизацію телефонного зв'язку.

КИРГИЗІЯ

Підготовку бурякозбиральної техніки до польових робіт завершили механізатори республіки. За прикладом ямпільців колгоспи і радгоспи уклали договори про трудову співдружність з колективами цукрових заводів. Розроблено єдині комплексні плани збирання, заготівлі, зберігання і переробки врожаю. Понад сто збирально-транспортних загонів, сформованих у господарствах, забезпечать високий темп і якість роботи.

ВІРМЕНІЯ

До створення третього зеленого кільця навколо Єревана приступили лісівники. Територія, відведена під посадки дикорослих кущів, а також хвойних і плодкових дерев, простягається далеко за межами столиці республіки — вона охопить розташовані поблизу Єревана промислові центри Абовян і Раздан, міста Аштарак, Октемберян, Арзни. Тришарове намісто, яке займе близько 20 тисяч гектарів, раніше кам'янистих земель, надійно захистить місто від вітрів.

(ТАРС).

СТАТИСТИЧНИЙ ЩОРІЧНИК

Вийшов у світ підготовлений ЦСУ СРСР статистичний щорічник «Народне господарство СРСР у 1980 році» (видавництво «Фінанси і статистика»).

Щорічник містить дані про економічний і соціальний розвиток СРСР за 1980 рік, а також порівняння з

1940, 1965, 1970, 1975 та іншими роками.

У щорічнику вміщено також деякі відомості, що характеризують розвиток економіки і культури інших соціалістичних країн. По ряду показників дається зіставлення з капіталістичними державами.

(ТАРС).

ЗА ЕКОНОМІЮ І БЕРЕЖЛИВІСТЬ У ВЕЛИКОМУ І МАЛОМУ

На Київському дослідно-виробничому об'єднанні «Контакт» велику увагу приділяють економії електроенергії та матеріалів. Тут створено постійно діючу комісію сприяння раціональному використанню електроенергії, яку очолює директор об'єднання П. М. Меркату. Члени комісії — головний інженер А. О. Смольський, голова групи народного контролю І. П. Вельгус, голова місцевого комітету профспілки Б. І. Васишин та начальник енергомеханічного відділу А. К. Ренкевич — свою роботу ведуть за чітко наміченим планом.

Графіком передбачено проведення рейдів по перевірці завантаження, втрат енергії в мережі, використання електроенергії на освітлення, перевірка втрат на магістралях стисненого повітря.

Ця ж комісія здійснює контроль за оформленням наочної агітації, висвітлює виконання соціалістичних зобов'язань з економії енергії та матеріалів у стінній пресі, «Блискавках», враховує при підбитті підсумків соціалістичного змагання ви-

конання обов'язкового пункту, що передбачає постійну економію енергоресурсів.

Комплексом організаційно-технічних заходів по підготовці до роботи підприємства в осінньо-зимовий період заплановано провести великий обсяг робіт, що позитивно вплинуть на економію палива та енергоресурсів.

В об'єднанні розроблено також і організаційно-технічні заходи, виконання яких дасть можливість заощадити протягом першого року одинадцяті п'ятирічки 94 тисячі кіловат-годин електроенергії. Тільки за шість місяців поточного року ця цифра становить 63 тисячі кіловат-годин.

Трудовники підприємства, обговоривши у своїх колективах постанову ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР «Про посилення роботи по економії і раціональному використанню сировинних, паливно-енергетичних ресурсів», розгорнули масовий рух за економію і бережливість, взявши додаткові, підвищені зобов'язання: зекономити до кінця року понад взяті зобов'язання ще 4 тися-

чі кіловат-годин енергії.

Заклині слова постанови — «Підвищити вимогливість до керівників, інженерів, конструкторів, проєктувальників, технологів та інших спеціалістів за розробку і впровадження нової техніки, найбільш прогресивних технологічних процесів та інших вирішень, які забезпечують раціональне використання і економію ресурсів при високій якості продукції» — знайшли своє практичне втілення в повсякденній роботі колективу. Тут часно проводиться заміна застарілого обладнання новим. Наприклад, на дільниці штампування цеху № 2 впроваджено два пресавтомати замість механічних пресів. Завдяки нововведенню протягом року економиться 16 тисяч кіловат-годин електроенергії. До речі, в цьому ж таки цеху два токари верстати поступили місцем революційним, які значно продуктивніші за своїх попередників. Як підсумок — ще 34 тисячі кіловат-годин електроенергії занесеться протягом року на рахунок бережливих.

У багатьох цехах підприємства проведено рекон-

струкцію електроосвітлення. Зокрема, в пресувальному всі лампи розжарювання замінені на більш продуктивні — люмінесцентні.

В енергоємних підрозділах, таких, як термічне відділення, робітники добираються максимального завантаження електропечей, не допускають їх роботи вхолосту.

Згідно з планом організаційно-технічних заходів по економії сировини та матеріалів на Київському дослідно-виробничому об'єднанні «Контакт» виготовлення якоря до реле РПС переведено на новий штамп із зменшенням перемички. При виготовленні багатьох деталей впроваджено багаторядне штампування замість однорядного. Застосування безвідходних штампів та пресавтоматів також принесли свої позитивні результати. За півроку трудовники зекономили 4 тонни 800 кілограмів прокату чорних металів, 870 кілограмів — латуні, 160 — алюмінію. Ці показники відповідають плановому завданню.

Колектив підприємства прагне докласти всіх зусиль, щоб поставлені перед ним завдання по економії електроенергії та матеріалів виконати з честю.

В. ГАЙДУК.

Ударно, по-комуністичному трудиться на Харківському учбово-виробничому підприємстві № 1 один з кращих слюсарів-інструментальників ударник комуністичної праці Юрій Леонідович Качаєв.

Хороший старт Качаєва у першому році одинадцяті п'ятирічки — запорука успішного виконання річного завдання.

Нині передовий виробничник доводить виконання змінних норм виробітку до 110—115 процентів.

Фото М. ЙОСИПЕНКА.

ЄДИНИЙ БРИГАДНИЙ НАРЯД В ДІІ ВІДРАДНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Задум впровадити на Кіровоградському учбово-виробничому підприємстві нову форму організації праці — метод єдиного бригадного наряду — з'явився після того, як передові колективи країни остаточно довели його очевидні переваги.

Та перш, ніж застосувати новинку в себе, нам треба було чітко визначити: з кого ж починати? Як відомо, за що відповідальну справу беруться, як правило, передові колективи, цебто ті, що вміють працювати високопродуктивно і якісно.

На нашому підприємстві підійшли до цієї справи по-іншому. Першовідкривачами у нас стала відстаюча бригада... вантажників. Подумали так: коли бригада форма організації праці позитивно впливає на зростання її продуктивності, поліпшення якості виробів, а також на згуртування колективу, то чому б при її допомозі не навести належний порядок на одній із важливих ділянок нашого виробництва?

Бригада вантажників нашого підприємства повністю забезпечує подачу в цехи сировини та матеріалів, виконує великий обсяг складських робіт, відвантажує готову продукцію тощо. Чітка організація подачі необхідних матеріалів на виробничі дільниці — це добрий початок всього виробництва. Коли вона порушується, з'являються перебої, значить, страждають від цього всі дільниці.

Раніше колектив вантажників працював за індивідуальними нарядами. Про те, що це була найвідсталіша дільниця, знав кожен. Дисципліна залишалася слабою: запізнення, прогули, вихід на роботу в нетверезому стані — ось лихо, що

передавалося в спадщину з року в рік.

Пропозицію створити єдину бригаду сприйняли з деякою настороженістю. Раніше кожен робітник мав твердий оклад. Отже, зрозуміло, чи працював протягом зміни з максимальною віддачею, чи, навпаки, байдкував, — гроші одержував справно. Перехід на нову форму організації виключив це упущення. Віднині гроші нараховуються залежно від виконаного обсягу роботи всією бригадою. Тепер з'явилася зацікавленість трудитися продуктивніше і якісніше.

Вже вісім місяців розподіл зарплати проходить у прямій залежності від вкладу, внесеного кожним у загальний здобуток бригади із застосуванням коефіцієнта трудової участі.

Не можна категорично стверджувати, що бригада, про яку розповідаю, з відстаючої повністю перетворилася за короткий відрізок часу в передову. Але зрушення в кращу сторону є. І досить відчутні. Як? Приклад у праці подають Геннадій Дмитрович Шевцов, Василь Семенович Лаврук та інші.

Крім того, в колективі проводиться велика виховна робота. На загальних зборах, коли обговорюють стан трудової дисципліни, самі робітники вже не відмовчуються, як було до цього.

Налагодивши чітку роботу на початковій стадії виробництва, можна тепер подумати і про масове впровадження бригадної форми організації праці в інших колективах нашого підприємства.

М. ЧУМАЧОК,
майстер - комплек-
вальник Кіровоград-
ського УВП.

ПІДГОТОВКА ДО ЗИМИ ЗАПЛАНОВАНЕ ВИКОНАНО

Минуло літо. То ж не слід забувати, що наближається зима. Якщо не підготуватися належним чином, то неутеплені приміщення, несправне сантехнічне обладнання, зіпсовані дахи, водогієне господарство, неполадковані котельні — все це в холодний період року переросте у складну проблему.

На Конотопському УВП вже вироблено певну систему своєчасної і всебічної підготовки до зими. За літній період тут відремонтували всі швейні цехи, закінчується ремонт гуртожитку,

впорядковуються санітарно-побутові приміщення.

Всі намічені заходи по підготовці до роботи в осінньо-зимовий період виконуються своєчасно. Уже проведено регулювання опалювальної системи та водопостачання, промити та очищено котли, димоходи, каналізаційні колодязі, пофарбовано труби та обладнання. Є в наявності запас вугілля для опалювання виробничого приміщення.

Майже всі робітники забезпечені вугіллям та частково дровами.

У вересні буде реконструйовано опалювальну систему розкрійного цеху, що поліпшить умови праці, завезено пісок для боротьби з ожеледицею.

Отже, своєчасне і чітке проведення передзимових робіт створить сприятливі умови для плідної роботи колективу взимку, для успішного виконання завдань одинадцяті п'ятирічки.

А. КОНОПЛЕНКО.

М. Конотоп,
Сумської області.

ВАЖЛИВА І КОРИСНА РОЗМОВА

Механо-складальний цех — головний на Одеському виробничому об'єднанні «Електрик». Від його роботи залежить не тільки показник ритмічності об'єднання в цілому, але й найголовніший — реалізація готової продукції.

Ось чому виїзне засідання постійно діючої наради було присвячене роботі цього колективу, виявленню внутрішніх резервів та їх використанню.

З інформацією про стан справ виступили: виконуючий обов'язки начальника цеху Л. Є. Гук та начальник виробничо-диспетчерського відділу об'єднання Ю. М. Зубков.

Відбулася велика і серйозна розмова. В обговоренні взяли участь: швачка Дяченко, токарь Митасов, слюсар-складальник Лагановська, головний інженер Кучер та інші.

Адміністрація об'єднання, зазначалося у виступах, приділяє велику увагу це-

ху, сприяє його успішній роботі. Тут обладнано штампвальну дільницю, лабораторію, складські приміщення, запущено третій конвеєр складання, встановлено верстати-напівавтомати для обробки деталей, а також нові комбіновані штампи, які скорочують дві-три операції в порівнянні із встановленим технологічним процесом.

Однак, в цеху трапляються ще випадки порушення трудової дисципліни, простої через відсутність запчастин, недостатньо використовується наукова організація праці, не впроваджено графік виробничих завдань, табельного обліку, не упорядкована доставка деталей та інше.

Саме тому учасники засідання постійно діючої виробничої наради прийняли рішення, в якому адміністрації цеху запропоновано найближчим часом розв'язати такі першочергові завдання: ввести в дію щоденний табельний облік, укомплектувати цех запасними частина-

ми для ремонту обладнання, скоротити непродуктивні втрати робочого часу, пов'язані із порушенням трудової дисципліни, неритмічною роботою та завантаженням обладнання, посилити політмасову роботу серед членів колективу, спрямувавши її на виконання виробничих завдань та взятих соціалістичних зобов'язань.

В об'єднанні ведеться освоєння нового електроустановочного виробу. В четвертому кварталі цього року повинні закінчити весь обсяг підготовки та випробувальні роботи по забезпеченню його масового випуску.

Від колективу механо-складального цеху, адміністрації об'єднання вимагається виконати рекомендації постійно діючої виробничої наради. В цьому — запорука успіху цеху у виконанні поставлених завдань і виведення його в число передових.

Г. ЮХИМЕНКО.
м. Одеса.

Ніну Іванівну Ахмедову добре знають в колективі Ворошиловградського УВП. Вона досконало опанувала професію зварювальниці, багатьом молодим робітникам прищепила любов до праці, вивела їх на самостійну дорогу.

А ще — Ніна Іванівна — активна учасниця художньої самодіяльності. Її виступи на сцені обласного Будинку культури не раз супроводжувались хвилюючими і вдячними оплесками. Фото П. МІНЬКА.

Євдокія Тихонівна Аколєстєлова, яку ви бачите на знімку, ветеран Дніпропетровського учбово-виробничого підприємства.

Вона удостоєна високого звання ударниці комуністичної праці. Активно включившись у змагання за дострокове виконання завдань першого року одинадцяті п'ятирічки, Є. Т. Аколєстєлова виконує норми виробітку на 125 процентів.

Фото П. ХАРКІВСЬКОГО.

РОЗПОВІДЬ ПРО П'ЯТИРІЧКУ СИБІРСЬКИЙ РОЗМАХ

Так, нині все тут робиться з розмахом, який відповідає широким просторам, величезним природним ресурсам. Уже тепер Східний Сибір займає перше місце в країні за темпами економічного зростання й має надзвичайно великі можливості дальшого розвитку.

За попередніми розрахунками, в перспективі тут можна буде виробляти не менш як одну шосту — одну четверту електроенергії в країні, не менш як одну п'яту — одну четверту — вугілля, значну частину енергомістких легких металів, хімічної та іншої продукції. Одинадцята п'ятирічка — це ще один важливий шажок у здійсненні цих грандіозних завдань.

Головним у розвитку народного господарства Схід-

ного Сибіру є посилення його спеціалізації на виробництві електроенергії. Причому, процес цей іде в двох напрямках: шляхом створення величезних ГЕС і теплових електростанцій великої потужності.

Ми вже звикли до велетенських масштабів енергетичного будівництва, до колосальних потужностей наших електростанцій. Але те, що створюється у Східному Сибіру, — справді є грандіозним. Основа розвитку місцевої енергетики — вугілля Канського-Ачинського басейну й унікальні гідроресурси Ангари та Єнісею. Вугілля це невисокої якості, але найдешевше в країні. На деяких родовищах за своєю економічністю воно не поступається навіть пе-

ред нафтою і природним газом. Ряд електростанцій уже працює на кансько-ачинському вугіллі. Вироблювана на них енергія в 3—4 рази дешевша, ніж на електростанціях Європейської частини країни.

Проект розвитку Кансько-Ачинського паливно-енергетичного комплексу (КАПЕКУ) передбачає прискорену розробку басейну, що в перспективі даватиме до 400 млн. тонн бурого вугілля. Сумарна потужність електростанцій, які працюватимуть на цьому паливі, становитиме майже 60 млн. квт. Це дасть змогу виробляти щороку 280 млрд. квт. електроенергії, або стільки, скільки вироблялось у країні в другій половині 50-х років. Особливо

ЗА ДОСЯГНЕННЯ У ПРАЦІ

За великі заслуги у професійній підготовці молодих робітників, виховання в них комуністичного ставлення до праці, за багаторічну активну роботу по залученню інвалідів зі слуху до суспільно корисної трудової діяльності і за успіхи в праці та в зв'язку з 50-річчям Білоруського товариства глухих, семи товаришам присвоєно почесні звання заслуженого наставника працюючої молоді і заслуженого працівника соціального забезпечення Білоруської РСР. Тридцять членів БілТОГ

нагороджено грамотами і почесними грамотами Президії Верховної Ради БРСР. Відзнаки заслуг вручив товаришам в дні святкування 50-річчя БілТОГ заступник голови Ради Міністрів Білоруської РСР тов. Пілотович С. А.

Посвідчення заслуженого наставника працюючої молоді Білоруської РСР одержали: свердловальник Гродненського УВП М. Ф. Козел, швачка-мотористка Брестського УВП О. А. Скрипник. Знаки заслуженого працівника соціального забезпе-

чення Білоруської РСР вручено голові Могилівського облвідділу М. У. Алфіменковій, робітнику Гродненського УВП П. В. Матеюку, директору Могилівського УВП М. С. Хулялеву, голові Центрального правління БілТОГ М. П. Шарку. Почесні грамоти і грамоти Президії Верховної Ради Білоруської РСР одержали: ливарник Гомельського УВП С. Є. Забаштанов, верстатник Мінського УВП П. І. Карпович та інші.

А. БІЛАНЕНКО.

На знімку: посвідчення заслуженого працівника соціального забезпечення республіки вручає швачці-мотористці Оршанського УВП Р. Ф. Попченко заступник Голови Ради Міністрів Білоруської РСР тов. С. А. Пілотович.

Фото А. СОСИНОВСЬКОГО.

Майстер на всі руки

Старанно трудиться в майстернях центральної експериментальної бази «Довськ» Рогачівського району ковальських справ майстер Віктор Іванович Диндиків. Тут завжди багато техніки: трактори, причіпний інвентар, вантажні автомашини, тягачі, комбайни, що чекають поточного ремонту.

Кваліфіковані спеціалісти: механіки, майстри зайняті ремонтом цієї техніки і серед них нечуучий коваль Диндиків, який понад 25 років провів з молотом в руках біля горна, що пашисть жаром. Скільки тракторів відремонтував, скільки автомашин, сівалкам, комбайнам і живинаркам дав друге життя цей чудовий умілець.

Майстром на всі руки на-

зивають старанного коваля. Така людина на селі незамінна. Віктор Іванович досконало освоїв не тільки ковальську, але й слюсарну справу, а коли потрібно — в будь-яку хвилину замінить і електрогазозварника.

Ось до кузні підкотив трактор, за кермом якого знаходився Михайло Дивоченко.

— Івановичу, виручай, причіпка полетіла, — попросив механізатор.

Коваль вмиг прикинув, як швидко усунути поломку. В лічені хвилини викував болт, зробив різьбу, загартавав для міцності і деталь стала схожою на заводську. Механізатор подякував умільцеві і поїхав задоволений.

А Віктор Іванович узявся за нову справу, почав кувати дверні завіси, потім зварив декілька фланців, необхідних слюсарям-газозварникам.

— На кожну деталь, виквану Диндиківим, можна цілком ставити знак Якості, — говорить завідуючий майстернями Олексій Панкратов. — Тепер у його господарстві з'явився механічний горн, токарний і свердловальний верстат, інструменти для тонких робіт — всім цим коваль володіє досконало.

Недавно сільському умільцеві вручено медаль «Ветеран праці», Почесну грамоту і грошову премію.

І. ТИТОВ.

Гомельська область.

вагомо заявлять про себе Березівський вугільний розріз і споруджувані на його базі поки що найбільша Березівська ДРЕС потужністю 6,4 млн. квт. В одиннадцятій п'ятирічці буде введено в дію їх перші черги. У найближчому п'ятиріччі передбачається спорудити 4—6 таких станцій. Але й це тільки початок освоєння енергоресурсів району.

Великі можливості в цій важливій справі таїть у собі використання річок Східного Сибіру. На Енісеї вже споруджено найбільшу в світі Красноярську ГЕС потужністю 6 млн. квт. У нинішній п'ятирічці завершиться будівництво ще потужнішої — Саяно-Шушенської. На Ангари діють Иркутська, Братська, Усть-Ілімська ГЕС. Як визначено Основними напрямами, в нинішній п'ятирічці у Східному Сибіру будуються потужна Богучанська ГЕС. А

попереду — спорудження ще цілого ряду аналогічних.

У перспективі цей суворий край стане найбільшою «базою» електроенергії в країні. Слід відзначити, що приблизно третина виробленої в майбутньому енергії піде на захід — у Кузбас, Казахстан, в енергосистему Європейської частини СРСР. Для цього потрібне створення ще небагатьох у світовій практиці ЛЕП постійного струму напруження 2250 кіловольт. У нашій країні вже ведуться роботи по створенню таких потужних енергомостів.

Величезна кількість дешевої електрики дає можливість Східному Сибіру розвивати виробництво на власній сировинній базі. Це, насамперед, енергомістка металургія і особливо алюмінієва промисловість. Уже тепер за виплавкою цього металу район займає одне з провідних місць у країні. Великого розвитку на-

будуть також виробництво магнію і титану. Дешева електроенергія стане доброю підмогою і для дальшого нарощування потужностей хімії органічного синтезу (на базі Ачинського нафтопереробного заводу), целюлозно-паперової та лісохімічної промисловості. В одинадцятій п'ятирічці передбачено створення ряду великих машинобудівних заводів по виробництву спеціалізованої техніки й устаткування. Серед них — Красноярський завод важких екскаваторів, Абаканський завод вантажних вагонів і контейнерів, комплекс підприємств електротехнічної промисловості в Мінусінську.

Перетворення Східного Сибіру стане ще однією яскравою сторінкою економічного і соціального розвитку СРСР.

В. ЦИБУЛЯК,
кандидат економічних наук.

Хрещення „катюші“

40 років тому під Оршею перша батарея реактивних установок («катюш») завдала удару по фашистських загарбниках.

Розгорілося полум'я найбільшої битви літа 1941 року — Смоленської. У ході боїв гітлерівське командування кинуло проти наших військ потужну групу армій «Центр». В результаті жорстоких боїв фашистам 14 липня вдалося захопити Оршу. І раптом вогненний смерч буквально зніс з лиця землі ворожі ешелони, що забили колії залізничної станції. Це вступили в бій «катюші», які стали потім легендарними.

А на місяць раніше на одному з підмосковних полігонів прозвучали поки що мирні залпи реактивних снарядів. У присутності членів державної комісії установки дали залп по мішенях. 21 червня 1941 року, за день до віроломного нападу гітлерівської Німеччини на Радянський Союз, було прийнято рішення про серійне виробництво реактивної зброї і формування частин реактивної артилерії.

Перша окрема батарея польової артилерії резерву Головного командування під командуванням слухача військової академії капітана І. С. Флєрова прибула у розташування наших військ

у район Орші в обстановці абсолютної секретності.

Після залпу флєровської батареї по залізничному вузлу в Орші, там, як доповідали розвідники, стояло море вогню. А наступного дня під Руднею вогнем цих установок було знищено велику колону гітлерівської піхоти. Окупанти зазнали величезних втрат у живій силі і техніці. У стані гітлерівців знялася надзвичайна паніка. Після залпів «катюш» фашистські війська більше тижня не відновлювали наступу на оршанському напрямі.

Слава про нову грізну зброю котилася усім фронтами. Гітлерівське верховне командування, занепокоєне паничними настроями своїх військ, видало спеціальне розпорядження. У ньому говорилося: «Росіяни мають автоматичну вогнеметну гармату. Постріл виконується електрикою. При захваті таких гармат негайно повідомити».

Гітлерівці влаштували полювання на невловиму батарею, щоб будь-якою ціною захопити чи принаймні знищити її. Три місяці батарея капітана Флєрова брала участь у боях з фашистськими загарбниками. У жовтні вона опинилася з частиною військ у глибокому тилу ворога. Витративши всі бое-

припаси, радянські воїни підірвали бойові установки, щоб новітня секретна зброя не потрапила до рук ворога. З оточення пробігли лише кілька батарейців Флєрова. Загинув у бою і їхній командир.

На місці загибелі першого гвардійського підрозділу нашої армії встановлено «білєк». На ньому викар'єзовано напис: «Доблесним воїнам першої в Радянській Армії батареї реактивної артилерії і її командирів капітану Флєрову Івану Андрійовичу, який героїчно загинув у боях за Батьківщину в 1941 році».

Батарея Флєрова була першою, але не єдиною у той грізний час. 25 липня під Ярцево громилі ворога батарея «катюш» під командуванням лейтенанта А. Куна і лейтенанта О. Денисенка. Наприкінці липня під Ленінградом почала діяти батарея капітана П. Дехтярьова, а в серпні під Києвом — старшого лейтенанта Т. Небоженка.

А всього влітку в боях брали участь десять батарей «ЕРЕС». Вони, звичайно, не могли справити вирішального впливу на результат битви. Але «катюші», образно кажучи, проклали реактивний артилерійський шлях на поля битв Великої Вітчизняної війни.

ЛЮДИ НАШОГО ТОВАРИСТВА

У ТВОРЧОМУ ГОРІННІ

Він приносить до редакції чергові знімки і, перш ніж показати їх, захоплено і гаряче переконує:

— Ні, ви тільки подумайте, які хлопці працюють у тій бригаді, які хлопці!

Це вміня Іосипа Яковича до глибини душі проймались настроєм і завзяттям комсомольців, які часто стають героями його фоторозповідей, є одним з тих факторів, який дозволяє залишатися нашому кореспондентові у свої шістдесят років, що виповнилися 23 серпня, молодим душею і неспокойним серцем.

І. Я. Міндель співробітничав за багатьма обласними і республіканськими газетами, але серед найбільш близьких йому — харківська обласна молодіжна. З першого номера газети, з 1934 року, прізвище І. Я. Мінделя не сходить зі шпальт «Ленінської зміни».

Для колишнього працівника міськкому комсомолу це виглядало досить законним.

Потім — війна. У боях за Київ молодий воїн був поранений, під час оборони Москви — контузії. Іосип Міндель втрачає слух, але не списує себе «в запас». Він був начальником школи протиповітряної оборони, керував штабом по розмінуванню території Харківської області, міста Валок, корпусів ХТЗ.

За бойові заслуги у Іосипа Яковича — 14 урядових нагород. Потім він був заступником начальника політичної частини батальйону, який боровся з бандерівцями і іншими зрадниками Вітчизни, що переходили в лісах.

Ішли роки. Рани і контузії давалися взнаки. Однак навіть після того, виздоровівши, Іосип Якович став організатором спортивно-масової роботи, а ще згодом всерйоз захопився фотографією. Відтоді вже 30 років його оперативні знімки друкують газети різних рангів.

Член УТОГ, він першим на Україні почав знімати

кінофільми про життя і працю людей, які позбавлені слуху. Вже перший його документальний фільм «Розповідь по наше життя» завоював у Москві приз на одному з конкурсів. З ініціативи І. Я. Мінделя при Харківському будинку культури УТОГ починає діяти любителівська кіностудія. А зараз Іосип Якович ось уже 12 років очолює кіностудію при Будинку культури залізничників.

Його фільми «Ветерани 18-ї армії», «Утвердження дисципліни» та інші ставали лауреатами всесоюзних і республіканських конкурсів. До шести золотих медалей лауреата переможця оглядів додалася під час святкування 60-річчя Радянського кіно найпочесніша — золота медаль ВЦРПС за досягнення у самодіяльному мистецтві. Іосип Якович керує, крім усього, дитячою кіностудією «Пролісок».

Читачі «Нашого життя» добре знають прізвище І. Я. Мінделя. Його фотонариси, репортажі, портрети відтворюють багате і насичене життя людей, що позбавлені можливості чути, але ударно працюють на благо рідної країни. Повний сил і творчого горіння, наш ювіляр готовий виконати будь-яке чергове завдання редакції.

М. ЯРОСЛАВЦЕВ.
м. Харків.

ВІТАЄМО ЮВІЛЯРА

Багато років очолює Роздільнянський міжрайвідділ УТОГ, що на Одещині, Євгенія Павлівна Сергієнко. Це чуйна, добра людина. Нечуючі ставляться до неї з великою повагою.

Євгенія Павлівна пред-

ставляла глухих Одещини на XI з'їзді нашого Товариства.

У вересні Є. П. Сергієнко виповнюється п'ятдесят років. З цим ювілеєм вітають її члени УТОГ Роздільнянщини, дякують голові між-

райвідділу за самовіддану працю, бажають щастя, здоров'я, бадьорості.

Є. ЛОЗАН,
перекладач Роздільнянського МРВ УТОГ.
Одеська область.

Поезія і жести

Виконання поетичних творів мовою міміки і жестів займає особливе місце в художній самодіяльності. Від того, як читець-декламатор сприйме і зрозуміє поезію, від його майстерності залежить сприйняття і розуміння змісту, ідеї творів нечуучими глядачами.

На Першому Всесоюзному фестивалі самодіяльної народної творчості трудящих блискуче виступили такі читці-декламатори, як Микола Хохулін (Івано-Франківськ), Віктор Кушаков (Чернівці), Дмитро Горпинченко (Ялта), Микола Світличний (Ворошиловград), Ганна Шлапаченко (Черкаси), Елеонора Шкуц (Сарни, Ровенської області). У цих виконавців чітка артикуляція, виразні жести. Вони донесли до глядачів ідею кожного твору. Всі вони стали лауреатами і дипломантами фестивалю.

На жаль, таких читців у нас небагато. Виступи на фестивалі показали, що ряд учасників мали низьку сценічну культуру, невизначену жестикуляцію, погану артикуляцію, не вникали в авторський задум поетичних творів, які читали. Часто мімічне читання супроводжувалося голосовим звуком, чого не повинно бути.

Треба сказати і про дикторів-перекладачів, які читають текст, відстаючи від виконавця, забігаючи наперед.

Попереду Другий Всесоюзний фестиваль самодіяльної народної творчості трудящих. Треба вдумливо поставитись до відбору творів. Адже не всі поезії можуть бути перекладені на мову жестів. Тому керівник і читець, перш ніж обрати твір для мімічного виконання, повинні проконсультуватися з кваліфікованим перекладачем.

Необхідно обирати такі твори, які глибоко хвилюють виконавця. Лише тоді декламація буде правдивою і переконливою. Щоб зупинити свій вибір на тому чи іншому творі, треба обдумати і відповісти на запитання: для чого я буду виконувати його, що я хочу сказати людям?

Завдання дикторів-перекладачів полягає в тому, щоб перекладати текст синхронно. А це вимагає наполегливих репетицій, які мають проводитися спільно: виконавець, диктор-перекладач, а коли треба, то й аккомпаніатор.

Тільки праця над собою, над твором допоможе правильно триматися на сцені, повністю розкрити задум автора, донести його до глядачів.

Н. КОСАРЕВА,
ст. методист по малих формах оригінального жанру Республіканського науково-методичного кабінету УТОГ.

ТЕЛЕФОННИЙ АПАРАТ ДЛЯ СЛАБОЧУЮЧИХ

За заявкою Центрального правління Всеросійського товариства глухих Пермський телефонний завод розробив конструкцію і освоїв серійне виробництво телефонних апаратів ТАУ-5108 з підсилюючою приставкою, призначених для абонентів із значною втратою слуху.

У червні нинішнього року Українське товариство глухих одержало 70 таких апаратів. Їх надіслано всім обласним відділам і підприємствам УТОГ.

Цей телефонний апарат забезпечує прийом акустичного сигналу виклику і дублювання його оптичним сигналом з допомогою вимкнутої лампи, плавне або ступінчасте регулювання гучності підсилювача прийому, вмикання додаткового головного телефону.

Апарат ТАУ-5108, як і звичайні телефони, вмикається у абонентську лінію АТС. Живлення підсилювальної приставки здійснюється від мережі змінного струму напругою 220/127 вольтів.

Високий ступінь акустичного підсилення і висока складова розбірливості апарата забезпечує з його до-

помогою впевнене прослуховування слабочуючими телефонних розмов.

Всі надіслані в облвідділ і на підприємства УТОГ телефонні апарати повинні бути встановлені на робочих місцях тих, хто найбільше їх потребує.

З роботою таких апаратів повинні ознайомитися всі працівники в облвідділах і на підприємствах, слабочуючі з тим, щоб керівники цих організацій могли більш об'єктивно визначити потрібну кількість апаратів і дозаявити їх на 1982 рік.

Телефонні апарати ТАУ-5108 можна придбати за повну вартість також і окремим членам УТОГ для користування в домашніх умовах.

Заявки на виділення у 1982 році апаратів приймаються відділом реабілітації ЦП УТОГ від обласних відділів, підприємств, а також окремих членів УТОГ до 15 жовтня 1981 року.

Вартість апарата — 75 карбованців.

Ю. СВЕРГІН,
ст. інженер відділу слухової, трудової і соціальної реабілітації ЦП УТОГ.

РОСТЕ СПОРТИВНА ЗМІНА

ФУТБОЛ. ІІІ ГРУПА

Увага численних шанувальників футболу в липні була прикута до фінальних змагань XIV Всесвітніх ігор глухих, які проходили у ФРН, в місті Кельні. Як відомо, радянські футболісти, в складі яких виступали наші земляки — кияни С. Адаменко, В. Костенко, В. Бабій, львів'янин М. Гнатішин, — вибороли почесне звання чемпіонів. І це, безумовно, великий успіх наших українських спортсменів.

Якщо звернутися до історії міжнародних змагань за участю українських футболістів, то відзначу, що на XII Всесвітніх іграх глухих, що проходили в Швеції, чемпіонами в складі збірної СРСР стали кияни М. Голота, черкашанин О. Стебляк, запорожець О. Солодухін. Наступні, XIII ігри проходили в Румунії, де бронзовими призерами стали кияни В. Костенко і одесит Ф. Мерчанський.

Нині ж маємо чотирьох футболістів з України, котрі успішно захищали честь радянського спорту. І тільки травма, на жаль, позбавила можливість взяти участь у цих змаганнях ще одному киянину — С. Лагуті.

Однак, заслужений успіх команди незаперечно доводить — на Україні зростають здібні, вольові футболісти, які останнім часом складають бойовий кістяк радянської збірної.

Тому цікаво було простежити нові тенденції, що знаходять свій розвиток у футбольних командах обласних. Цього разу зустрічались між собою дев'ять команд, які в чемпіонаті України виборювали першість у своїй III підгрупі.

Одразу хочеться зазначити, що керівництво Житомирського облвідділу УТОГ опинилося у скрутному становищі, оскільки змагання планувалося провести у м. Ровно. Але там, зіткнувшись з об'єктивними труднощами, пішли по лінії найменшого опору: відмовились від організації проведення турніру. І, вкотре, його доручили провести житомирянам, які, незважаючи на цілий ряд проблем, зробили все, щоб змагання відбулися на високому рівні.

Сподіваємося, що прези-

дія Укрспортфедерації глухих вимогливо спитає з тих керівників, які не побажали докласти навіть мінімуму зусиль, переклали свої завдання на чужі плечі, проявивши безвідповідальність до дорученої справи.

Але ж повернемося до змагань. Їх учасники були поділені на дві підгрупи. Турнір відкрили футболісти з Ровно та Сум. З рахунком 6:1 перемогли сумські спортсмени. В перший ігровий день успіху домоглись кримчани, які перемогли вінничан 3:1. Нечуучі спортсмени з Волині переграли тернопільчан 3:0. Але, безумовно, центральною зустріччю дня була гра господарів — житомирян із закарпатцями. Спочатку рахунок відкрили гості, але незабаром житомирські спортсмени відновили рівновагу 1:1. Потім вони рішуче повели штурм воріт своїх гостей і рахунок став 2:1. Але не «гостинно» у своєму штрафному майданчику обійшлись житомиряни з нападаючим суперника І. Попом і реалізоване пенальті підсумувало загальний рахунок зустрічі — нічия 2:2.

Треба зазначити, що ця група команд була помітно сильніша. Загальний підсумок: перше місце посіли житомиряни, які виграли у волинян 7:2, у тернопільчан 2:2. Господарі змагань набрали однакову кількість очок порівняно із закарпатцями, які теж перемогли волинян 3:1, а тернопільчан — 1:0, але завдяки кращій різниці забитих і пропущених м'ячів житомиряни випередили спортсменів із Закарпаття. Третіми були волинські футболісти.

У другій підгрупі перемогли сумчани. Вони впевнено переграли команду Івано-Франківська 7:1, Вінниці — 8:0, Ровно — 6:1, Криму — 3:2. Кримчани, вигравши у вінницьких футболістів 3:1, івано-франківських — 3:0, ровенських — 2:1, посіли друге місце. Наступні місця роз-

поділилися так: третє — команда Вінниці, четверте — Івано-Франківська, останнє, дев'яте місце, зайняла команда Ровно.

Сербнева неділя була надана для стикових ігор. За сьоме — восьме місце зустрілись команди Івано-Франківська і Тернополя. Тут перемогли 3:0 відсвяткували тернопільчани. П'яте місце посіли нечуучі спортсмени з Волині, які з рахунком 3:1 перемогли вінничан. Здобувши перемогу з рахунком 6:2 над кримчанами, третє місце завоювали закарпатські футболісти. І, нарешті, в боротьбі за перше — друге місце зустрілись лідери підгруп команди Сум і Житомира. Гості з переконливим рахунком 6:0 виграли, і, таким чином, посіли загальне перше місце.

У наступному році сумчани гратимуть у другій підгрупі. Їх команда справляла добре враження своєю збалансованістю, наполегливістю, високою результативністю.

У ході змагань добре зарекомендували себе гравці, яких уже зараз запрошено на навчально-тренувальний збір. Це — Мирський з Криму, Тарнавський з Волині, Магріта і Малафеев з Ужгорода, Будаков і Наклонський із Сум, а також ряд перспективних молодих гравців — Голубовський з Житомира, Фовриш з Ужгорода, Привалов, Шелко і Москаленко з Сум та інші. Але кандидатами до збірної республіки можна і залишитись, якщо не працювати наполегливо, послідовно з повною віддачею.

Нагадаю любителям футболу, що змагання другої підгрупи проходили у місті Донецьку, де у боротьбу включилися команди Харкова, Чернівців, Донецька, Полтави, Херсона і Дніпропетровська.

В. КУЛІБАБЕНКО,
ст. тренер збірної УРСР з футболу.

Курси — на відмінно

Коли в Запорізькому будинку культури УТОГ з'явилось оголошення про створення курсів судноводів для нечуучих і було оголошено запис, — бажаючих виявилось чимало. 25 членів нашого Товариства висловили готовність оволодіти правилами керування моточовном.

Протягом трьох місяців дохідливо, терпляче голова міськвідділу УТОГ Людмила Миколаївна Костенко перекладала лекції і пояснення досвідчених спеці-

алістів. Група майбутніх аматорів-судноводів вчилася наполегливо, зацікавлено і результати не забарилися. Всі нечуучі склали іспити і одержали відповідні посвідчення.

Особливо хочеться відзначити успіх робітниця Запорізького УВП О. Плешканьєвої, котра — єдина представниця прекрасної статі — була серед п'яти «випускників», що склали екзамен на «відмінно».

С. МОРДУШЕНКО.

Подорож по Волзі

Я люблю подорожувати, знайомитись з новими місцями. Щороку під час відпустки обов'язково їду за туристичною путівкою або просто до друзів.

Нинішнього року мені довелося вибирати: або Волга, яку я давно мріяла побачити, або Народна Республіка Болгарія, куди мені запропонував путівку обласний відділ УТОГ.

Я вибрала Волгу.

«Генерал Ватутін» була дуже цікавою. Побували ми в Ярославлі, Горькому, Ульяновську, Волгограді, Саратові, Казані, Ростові-на-Дону та інших місцях.

В Ульяновську відвідали будинок-музей сім'ї Ульянових, у Волгограді з хвилюванням підіймалися на Мамаїв курган, у Горькому були в будинку діда знаменитого письменника.

Г. КРЕСТИНО.

Подорож на теплоході м. Одеса.

Редактор **П. БУЛАТОВ.**

ком спецшколи-інтернату, де я вчився, — вирушив моторним човном за течією Славутича до греблі Кременчуцької ГЕС.

Ми робили зупинки у Трипіллі, Ржищеві, Каневі, Черкасах, причалювали до мальовничих місць, щоб зайнятися профілактикою двигуна, його заправкою, на вогнищі готували їжу, відпочивали тощо. На маршруті карті відмічали історичні та революційні місця. Так, у Трипіллі є меморіальний музей і пам'ятник герою-комсомольцю 20-х років. У Каневі — могили Тараса Шевченка та Аркадія Гайдара та музеї, що розповідають про них, котрі нам пощастило відвідати.

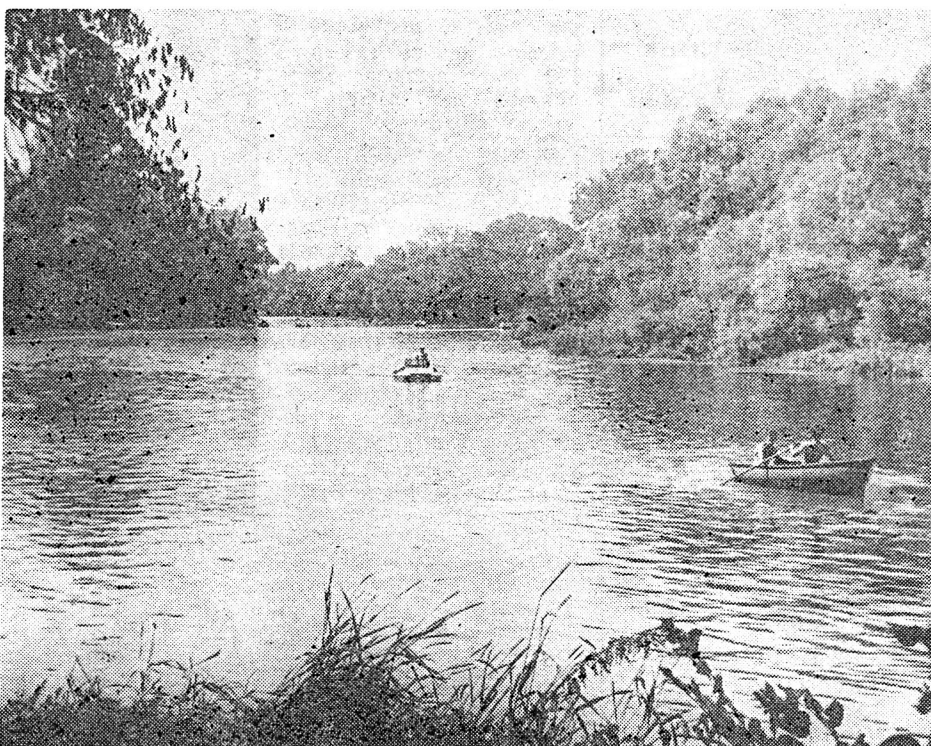
Під час подорожі по Славутичу траплялося чимало вселяючих пригод — то двигун раптом виходив з ладу, то кінчалось паливо, то вітер здіймав чималу хвилю і ми змушені були відсиджуватися на березі. Але за вселяючих обставин ми спільними зусиллями виходили переможцями. Та й незнайомі, сторонні люди завжди приходили нам на поміч.

Загалом, мандрівка моторним човном пройшла цікаво. Ми добре закріпили свої знання із судноводіння, засмагли на річковому вітрі, відпочили, набралися сил, сповнилися враженнями від побаченого.

Наступного літа плануємо прокласти маршрут у верхів'я Славутича.

В. ВІТРАК.

м. Київ.

На чистому плесі...

Фотостудія П. МІНДЕЛЯ.